

Sosiaali- ja terveysministeriölle, asia STM/473/2019

Arkkitehtitoimistojen liitto ATLn ja Suomen arkkitehtiliitto SAFAn
LAUSUNTO KOSKIEN RAKENNUSTYÖN TURVALLISUUTTA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN UUDISTAMISTA

Lausuntopyynnön aineistona on ollut:

**RATU TT 15.10 "Rakennesuunnittelijan työturvallisuustehtävät" sekä
Suunnittelijat työturvallisuuden paalupaikalla-muistio 20.5.2015 /Harri Tinkanen Wise-Group**

Toteamme lausuntonamme, että rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistamisessa tulee huomioida erityisesti "Pääsuunnittelija" – termin oikeanlainen käyttö ja termistöjen vastaavuus muun asiaa sivuavan ja nytkin uudistusten kohteena olevan lainsäädännön kanssa:

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 48 §:ssä todetaan hyvin selvästi pääsuunnittelijan vastuun jakautuvan rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa, vastuu ei ole yksin pääsuunnittelijan, eikä sitä tule sellaiseksi työturvallisuuden puolellakaan todeta vaan kyse on nimenomaan yhteisvastuullisuudesta.

Lisäksi ko. asetuksessa todetaan pääsuunnittelijalta nimenomaan kokonaisuuden huolehtimisvelvollisuus, mikä tarkoittaa yltäosan huolehtimista. Suunnitelmien hyväksynnän tai allekirjoitusten tulee kohdistua pääsuunnittelijan sijaan ao. suunnittelijoiden tehtäviin ja siten myös työturvallisuusvelvoitteisiin.

Asiaa kuvaava ote nykyisestä maankäyttö- ja rakennusasetuksesta, luku 10, 48§:

48 § (12.3.2015/215)

Pääsuunnittelijan tehtävät

Pääsuunnittelijan on huolehdittava yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa hankkeen laadun ja laajuuden edellyttämällä tavalla:

- 1) hankkeen aikataulusta ja suunnitteluajan riittävydestä;
- 2) suunnittelun lähtötietojen kattavuudesta ja ajantasaisuudesta sekä lähtötietojen toimittamisesta muille suunnittelijoille;
- 3) suunnitelmien riittävydestä;
- 4) lupa-asiakirjojen ja erityissuunnitelmien ja selvitysten laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle;
- 5) lupapäätöksen jälkeen suunnitelmiin tehtävien muutosten suunnittelun yhteensovittamisesta ja muutosten edellyttämän hyväksynnän tai luvan hakemisesta;
- 6) suunnittelijoiden vastuunjaosta ja yhteistyöstä sekä suunnittelun yhteensovittamisen menettelyistä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, pääsuunnittelijan tehtävänä on yhteistyössä rakennushankkeeseen ryhtyvän kanssa korjaus- ja muutostyön laadun ja laajuuden edellyttämällä tavalla selvittää ennen suunnittelun aloittamista rakennuksen rakennushistoria, rakennuksen ominaispiirteet ja kunto, aiemmin tehdyt korjaukset ja muutokset ja rakennustyön aikana rakenteita avattaessa tai purettaessa ilmi tulevien seikkojen vaikutukset suunnitteluun.

Lausuntopyynnön aineistossa olleessa *RATU TT 15.10 "Rakennesuunnittelijan työturvallisuustehtävät"* -kortissa on kohdassa 5.1. jostain syystä todettu pääsuunnittelijan velvollisuuksista lakisäätteistä laajemmin:

5 SUUNNITTELIJOIDEN TYÖTURVALLISUUSTEHTÄVÄT JA VELVOLLISUUDET

5.1 Pääsuunnittelija

Pääsuunnittelija vastaa rakennuksen suunnittelun kokonaisuudesta ja huolehtii siitä, että eri osapuolten suunnitelmat muodostavat kokonaisuuden, joka täyttää rakentamisen toteuttamiselle asetetut vaatimukset. Hän varmentaa suunnittelun kokonaisuuden toteutumisen allekirjoituksellaan tarkastusasiakirjaan ja elementtiasennussuunnitelmaan.

Pääsuunnittelija valvoo, että kaikki tarvittavat suunnitelmat hankkeeseen on laadittu ja varmistaa suunnittelijoiden pätevydet tehtävään.

Tämän osalta tulee jatkossa huomioida vain tuon kohdan ensimmäinen lause, työturvallisuutta ei edistä pääsuunnittelijan vastuun laajentaminen allekirjoituksella kohdistumaan tarkastusasiakirjaan tai elementtisuunnitelmaan – asiakirjoihin tai suunnitelmiin, joiden sisällöstä pääsuunnittelija ei tosiasiallisesti voi vastata, allekirjoitusvelvoitteen tulee kohdistua ao. suunnittelijaan. Pääsuunnittelijaan tulee kohdistaa kyseisten aineistojen osalta vain niiden laatimisen ja hyväksynnän osalta huolehtimisvelvollisuus.

Sama asia koskee lausuntopyynnön liitteenä olevaa

"Suunnittelijat työturvallisuuden paalupaikalla"-muistiota ja sen sivua otsikolla *"Pääsuunnittelijan velvollisuudet työturvallisuuden suunnittelussa"*: myös täällä on esitetty pääsuunnittelijan vastuu laajentamista huomattavasti lakiin kirjatusta huolehtimisvelvoitteesta termeihin "valvoo" ja "varmistaa". Ja myös täällä on edellytetty allekirjoituksia tarkastusasiakirjaan ja elementtiasennussuunnitelmaan.

Kiteytetysti katsomme, ettei rakennustyömaiden työturvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä uudistettaessa tule lisätä pääsuunnittelijan velvoitteita nykyistä maankäyttö- ja rakennuslakia laajemmaksi. Pääsuunnittelijan vastuu kohdistuu huolehtimiseen, työturvallisuusvelvoitteet tulee kohdistaa nimenomaan ko. alan suunnittelijoihin, joilla on vastuu sekä tosiasiallinen tieto suunnitelmien sisällöstä ja niiden soveltamisesta sekä turvallisuudesta myös rakennustyön aikana.

27.3.2019

Arkkitehtitoimistojen Liitto ATLn puolesta

Sofia Amberla
Kehitysarkkitehti, Arkkitehti SAFA
sofia.amberla@atl.fi , 040 516 5744

Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn puolesta

Paula Huotelin
Pääsihteeri
paula.huotelin@safa.fi , 040 556 2827